

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I HÄRNÖSAND**
Förvaltningsrättsnotarien
L Rosin

DOM
2012-09-27
Meddelad i
Härnösand

Mål nr
2260-12 E

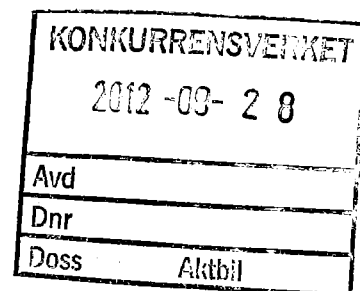
SÖKANDE

Niphälsan AB, 556195-0329
Järnvägsgatan 18
881 30 Sollefteå

Ombud: Jur.kand. Hampus Stefansson
Artillerigatan 81
114 45 Stockholm

MOTPART

Sollefteå kommun
881 80 Sollefteå

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1090) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller Niphälsan AB:s ansökan och förordnar att Sollefteå kommuns upphandling av företagshälsovård KS/xxx/2012 inte får avslutas innan rättelse gjorts. Rättelse ska ske på så sätt att en ny utvärdering ska göras och ett nytt tilldelningsbeslut fattas varvid Niphälsan AB:s anbud ska anses uppfylla det utvärderingskriterium som avser att plan över personalens kompetensutveckling ska vara bifogad. Förvaltningsrätten avslår ansökan i övrigt.

Dok.Id 43144

Postadress
Box 314
871 27 Härnösand

Besöksadress
Backgränd 9

Telefon
0611 - 34 98 00

E-post:
forvaltningsratteniharnosand@dom.se

Telefax
0611 - 34 98 10

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Sollefteå kommun (kommunen) genomför upphandling avseende tjänster kopplade till företagshälsovård benämnd Företagshälsovård KS/xxx/2012. Genom tilldelningsbeslut den 5 juli 2012 antogs anbud nr 1, Länshälsan, som leverantör.

Niphälsan AB (bolaget) ansöker om överprövning och yrkar i första hand att upphandlingen ska rättas genom att utvärderingen görs om så att bolaget får två poäng gällande kompetens och kompetensutveckling och därmed det lägsta jämförelsepriset och ska tilldelas ramavtalet. I andra hand yrkar bolaget att upphandlingen ska göras om i sin helhet med anledning av att den har skett i strid med LOU.

Kommunen motsätter sig bolagets yrkanden och yrkar för egen del att det interimistiska beslutet hävs och att bolagets talan om överprövning ogillas.

UTVECKLING AV TALAN

Bolaget anför i huvudsak följande. Bolaget har i utvärderingen fått kritik avseende utvärderingspunkten kompetens och kompetensutveckling för att det inte har kopplat bolagets kompetensutvecklingsplan till person eller område. Ingenstans i förfrågningsunderlaget angavs det att samtlig personal skulle beskrivas enskilt eller per område.

Bolaget ifrågasätter att Länshälsan ens uppnår skall-kravet för kompetensutvecklingsplanen eftersom det inte anges hur kompetensutvecklingen ska ske framöver utan beskriver endast genomförda kurser och utbildningar och skissartat endast beskriver 2012 års planer.

Bolaget kompetensutvecklar samtlig personal och det framgår av utvecklingsplanen att olika utbildningar kommer att genomföras. De utbildningar som ska genomföras är tydligt sammankopplade med de särskilda yrkes-

grenarna. Hade kommunen frågat hade bolaget korrigerat underlaget och kopplat utbildningarna till de olika medarbetarna i personalen och områden enligt kommunens önskemål.

Det enda som kommunen har kritiserat är bolagets kompetensutvecklingsplan vilken på inget sätt kan framstå som mindre omfattande än Länshälsans och därav borde de inte få olika poäng. Länshälsans anbud som har uppnått två poäng har inte haft en mer omfattande beskrivning av dess kompetensutvecklingsplan utan ska få komplettera denna för fortsättningen av året. Att enbart låta en av parterna komplettera sin kompetensutvecklingsplan strider mot likabehandlingsprincipen. Då bolaget hade haft det bästa anbudet om det fått komplettera sin kompetensplan har bolaget lidit skada eller i vart fall riskerat att lida skada i LOU:s mening.

Kommunen anför i huvudsak följande. Länshälsan har inte givits möjlighet att komplettera sitt anbud med uppgifter om kompetensutvecklingsplanen. Länshälsans kompetensutveckling sker genom det kompetensutvecklar individen utifrån det som uttrycks genom kundernas önskemål och det som framkommer i medarbetarsamtalet. Det tycker kommunen är en bra plan för kompetensutveckling. Att det för 2013 inte fanns angivet vilken personal som skulle gå vilken utbildning kan bero på att alla medarbetarsamtal inte hade genomförts eller att uppföljningsmöten med leverantörer inte hunnit genomföras. Kommunen sa därför att en lista över personalens kommande utbildningar för 2013 ska ha inkommit innan avtalet påbörjas.

Det som bolaget presenterat ansåg inte kommunen vara bra, tydligt eller sammanhängande. Att man som anbudsgivare kan beges möjlighet till att förtydliga vissa uppgifter innebär inte att upphandlande myndighet har en skyldighet att begära in sådana uppgifter. Anbudsgivaren måste själv ta ansvar för att det lämnas ett klart och tydligt anbud. Det framkommer tyd-

ligt att företagets utvecklingskompetens är viktig för att kunna ha en strategisk partner som kan jobba pro-aktivt i framtiden.

Upphandlingen har genomförts som förenklad upphandling med anbudsrepresentation och förhandling med samtliga parter. Kommunen har bedömt anbuderna utifrån de skriftliga uppgifter som inkommit samt vad som överenskommit under förhandling. Utifrån de uppgifter som varit kända för upphandlande myndighet har kommunen gjort en noggrann bedömning och tilldelat de poäng som framgår genom utvärderingsprotokollet. Kommunen har inte förhandlat om några kvalificerande krav.

I anledning av kommunens yttrande anför **bolaget** i huvudsak följande. Kommunen ger Länshälsan möjlighet att komplettera sin kompetensutvecklingsplan med kommande kompetensutvecklande utbildningar. Bolaget har inte fått denna möjlighet till komplettering.

Av kommunens yttrande framgår att bolaget kompetensutvecklingsplan varken var bra, tydlig eller sammanhängande. I motsats till Länshälsans anbud framkommer det av bolagets plan hur personalens kompetens kommer att utvecklas framöver då planen sträcker sig till 2014. Kritiken att det inte skulle framgå hur personalen ska utbildas framöver är alltså felriktad. Kommunen får inte förhandla med vem den vill och hur den vill och särskilt inte om tilldelningskriterier.

Kommunen anför i huvudsak följande. Kommunen har inte lämnat ut någon information till Länshälsan för att ge det företaget en otillbörlig förmån gentemot bolaget. Båda anbudsgivarna hade när de utformade sina anbud samma information om utvärderingskriterierna. Bolaget anger att om det fått komplettera sitt anbud skulle det haft det bästa anbudet. Det visar att kommunens bedömning varit korrekt och att rätt anbudsgivare vunnit upphandlingen.

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas (1 kap. 9 § LOU).

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (16 kap. 6 § LOU).

Högsta förvaltningsdomstolen har i RÅ 2005 ref. 47 uttalat att när förutsättningarna för åtgärd enligt LOU föreligger har domstolen, oavsett hur yrkandet har utformats, att välja mellan att besluta att en upphandling ska göras om eller att den ska rättas.

Utredningen i målet

Av utvärderingskriterierna framgår bl.a. följande.

Kompetenser och kompetensutveckling:

För 2 poäng: Företagets personal som har en mycket hög kompetensnivå inom sina områden med mycket god erfarenhet av företagshälsovård.

Företaget kompetensutvecklar samtlig personal årligen för att ligga i framkant inom nya metoder, rön och arbetssätt. Kompetensutvecklingen ska ha anknytning till verksamheten och de områden där man är verksam.

Företaget kan erbjuda dietist, psykolog eller andra kompetenser som kan användas i verksamheten. Kurser inom viktningsprogram, sluta röka kurser, stresshantering eller annat som leder till bättre livskvalitet och i förlängningen en bättre arbetsmiljö.

Plan över personalens kompetensutveckling bifogas tillsammans med en lista över tidigare genomförda kurser eller på annat sätt kompetensutvecklande åtgärder.

Av utvärderingsprotokollet framgår bl.a. följande.

Motivering till beslut:

Den bedömning som upphandlande myndighet gjort bygger på följande resonemang:

Anbudslämnare nr 1:

Företagets personal har en mycket bred och mycket djup kompetens med hög erfarenhet av företagshälsovård. Länshälsan har gjort utfästelser om att personalen ska

kompetensutvecklas årligen utifrån kunders behov och det årliga medarbetarsamtalet mellan chef och arbetstagare. Detta har dokumenterats på ett tydligt sätt där planen för 2012 finns bifogad med samtliga personalområden. Plan för 2013 ska tillställas upphandlande myndighet innan avtalet börjar löpa. Länshälsan har genom sin organisation stor möjlighet till att kundanpassa tjänster och erbjuda flera olika typer av kurser t.ex. stresshantering och sluta röka.

Vi bedömer att Länshälsan lever upp till kriterierna för 2 poäng inom området kompetens och kompetensutveckling.

Länshälsan har fått väldigt goda referenser som styrker att Länshälsan lever upp till samtliga ställda utfästelser.

Anbudslämnare nr 2:

Niphälsan har genom sitt anbud presenterat en mycket bred kompetens hos personalen med god erfarenhet av företagshälsovård. Niphälsan kan genom samarbetsavtal erbjuda tjänster som dietist och psykolog med externa underleverantörer.

Niphälsan håller även kontinuerligt bl.a. kurser i stresshantering och nikotinavvänjning.

Niphälsan har presenterat en plan för kompetensutveckling där det framkommer vilka kompetenshöjande åtgärder som gjorts och kommer att göras. Denna plan är dock inte kopplad till person eller område. Det framkommer inte hur man har för avsikt att kompetensutveckla personalen framöver eller om samtlig personal berörs.

Bolagets har i målet gett in den kompetensutvecklingsplan som de bifogat sitt anbud och även Länshälsans anbud.

Förvaltningsrättens bedömning

Det är förfrågningsunderlaget som är det styrande dokumentet i en upphandling och som därmed styr hur kommunen i detta fall ska utvärdera lämnade anbud. Transparensprincipen uttrycks genom öppenhetskravet i 1 kap. 9 § LOU och innebär att upphandlingsprocessen ska kännetecknas av förutsebarhet. En anbudsgivare ska genom förfrågningsunderlaget kunna få insikt i hur kvalifikationen och utvärderingen av dess anbud kommer att bedömas. Likabehandling förutsätter att anbudsgivare behandlas lika i alla skeden av anbuds-förfarandet. Detta innebär att en upphandlande myndighet inte får anta anbud som inte uppfyller kraven enligt förfrågningsunderlaget och inte heller pröva anbuden mot andra kriterier än dem som funnits med i förfrågningsunderlaget. Grunderna för utvärderingen ska inhämtas på ett likartat sätt så att en opartisk jämförelse blir möjlig.

Bolaget anser att kommunen har brutit i likabehandlingsprincipen när den låtit Länshälsan få komplettera sin kompetensutvecklingsplan med personalens utbildningar för 2013. Förvaltningsrätten kan inte finna att kommunen i sitt förfrågningsunderlag ställer krav på att anbudet ska innehålla uppgift om personalens planerade eller kommande utbildningar för år 2013. Länshälsan har därmed fått kompletterat eller förtydligat något som inte ska ha haft betydelse vid utvärderingen. Det innebär att likabehandlingsprincipen har kunnat upprätthållas. Yrkandet om att upphandlingen ska göras om på denna grund ska därför avslås.

Av förfrågningsunderlaget framgår att en plan över personalens kompetensutveckling ska bifogas. Det framgår inte att planen ska vara kopplad till person eller område och det framgår inte heller att den ska omfatta samtlig personal.

Bolaget har i detta fall bifogat dokumentet "Kompetensutvecklingsplan" av vilken det framgår olika utbildningar som har eller ska genomföras samt vid vilka tidpunkter dessa har eller ska genomföras. Kommunen har vid utvärderingen anfört att bolagets plan inte är kopplad till person eller område. Något närmare krav på utformningen av kompetensplanen ställdes inte i förfrågningsunderlaget. Att vid utvärderingen ställa andra krav på anbudet än vad som framkommer av förfrågningsunderlaget strider mot kravet på likabehandling och transparens. Av vad som framkommit i målet framgår att bolaget lidit eller kan komma att lida skada av detta. Vid dessa förhållanden bör upphandlingen rättas på så sätt att kommunen genomför en förnyad utvärdering i enlighet med förfrågningsunderlaget med den rättelse som förvaltningsrätten nu angett. Bolagets ansökan ska således bifallas i denna del.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C LOU).

Carina Ferm Brodén

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Sundsvall. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom **tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,

2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1C LOU